

Vz: EIN KRÓNA ISLAND 1992, bergreus Kz: 1 KR, Atlantische cod (*Gadus morhua*)
1992, Ø 21,5 mm, 4 g, vernikkeld staal, kartelrand, 5.000.000 ex.

Geologie

IJsland ligt in het noorden van de Atlantische oceaan net binnen de poolcirkel, gedeeltelijk op de Noord-Amerikaanse plaat en gedeeltelijk op de Euraziatische plaat. Dat komt door de continentale breuklijn die Europa en Noord-Amerika uit mekaar drijft aan 2,5 cm per jaar en die grotendeels op de bodem van de oceaan ligt maar toch ook dwars door IJsland loopt. Het is 20 miljoen jaar geleden ontstaan door vulkanische activiteit. Deze breuk is het best te zien bij Thingvellir, een beetje ten noorden van Reykjavik. Het lijkt wel op een rivierbedding met steile wanden maar dan zonder water. IJsland werd maar bewoond vanaf de 9de eeuw en was initieel bestuurd door Noorwegen en Denemarken. Sinds 1944 is het onafhankelijk.

De meeste huizen in IJsland worden verwarmd door aardwarmte. Dat is mogelijk doordat IJsland vulkanisch is en de aardwarmte niet diep onder de grond zit. Ze wordt opgepompt via warm water en rondgepompt in de stad, waaraan huizen zich dan kunnen aansluiten. Kernenergie hebben ze niet want dat is voor niets nodig.

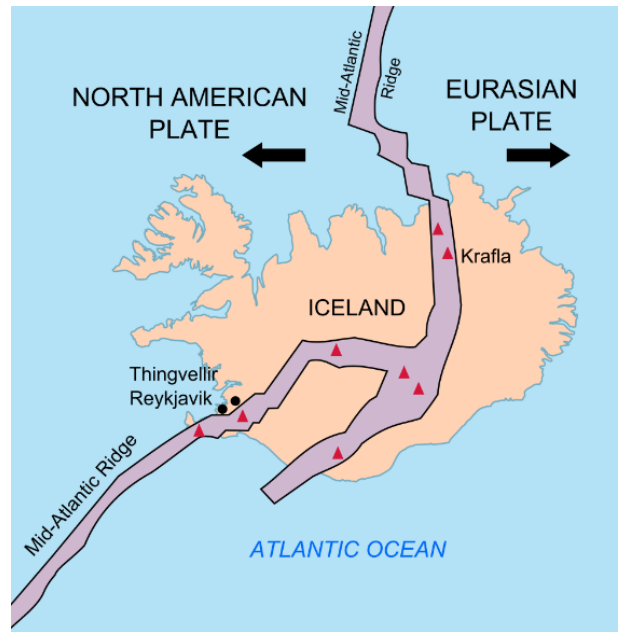
Niet ver van Reykjavik ligt ook de Bleu Lagoon, een ondiepe grote warmwaterbron in open lucht, toegankelijk voor baders, met een aangename natuurlijke watertemperatuur, ook in de winter.

In het centrum van IJsland ligt een ijskap, die maakt dat ge niet dwars door IJsland kunt rijden. De ringroad is de enige mogelijkheid. Er zijn vele vulkanen en voor ons is de meest bekende de Eyjafjallajökull die in 2010 uitbarstte en zijn as verspreidde tot in West-Europa, ook in België, en het vliegverkeer danig verstoorde.

Geschiedenis

In de middeleeuwen zijn heel wat saga's geschreven, waaronder de *Saga van de Groenlanders* en de *Saga van Erik de Rode*, over IJslanders die westwaarts trokken en land ontdekten. Het was niet altijd duidelijk of dat prozaverhalen waren of werkelijkheid. Daarin wordt verteld dat de IJslander Leif Erikson (ca 970 – ca 1020) naar het westen voer, na een verhaal van Bjarni Herjólfsson die er een kust had gezien in het jaar 986 (van Canada) maar er niet aan land ging. Leif Erikson was de zoon van Erik de Rode, die tot 3 jaar verbanning veroordeeld was door de Althing wegens een moord en Groenland ontdekt had. Hij voer langs de kust van Groenland met een 100-tal vrijwilligers en stak over naar Canada als eerste Europeaan die 500 jaar vóór Christoffel Columbus voet zette op Amerikaanse grond in 1002 of 1003 waar hij een nederzetting stichtte, waar hij slecht een jaar bleef. Hij begon ook handel te drijven met de Amerikaanse indianen die hij daar aantrof.

In 1960 ontdekte men te Anse-aux-Meadows op de noordelijk punt van Newfoundland (Canada), de restanten van de oude vikingnederzetting van Leif Erikson die aantoonde dat hij wel degelijk Amerika ontdekt had. Hij noemde het Vinland (Wijnland) omdat er wilde bessen groeiden, en er veel zalm in de rivier zat. Het klimaat

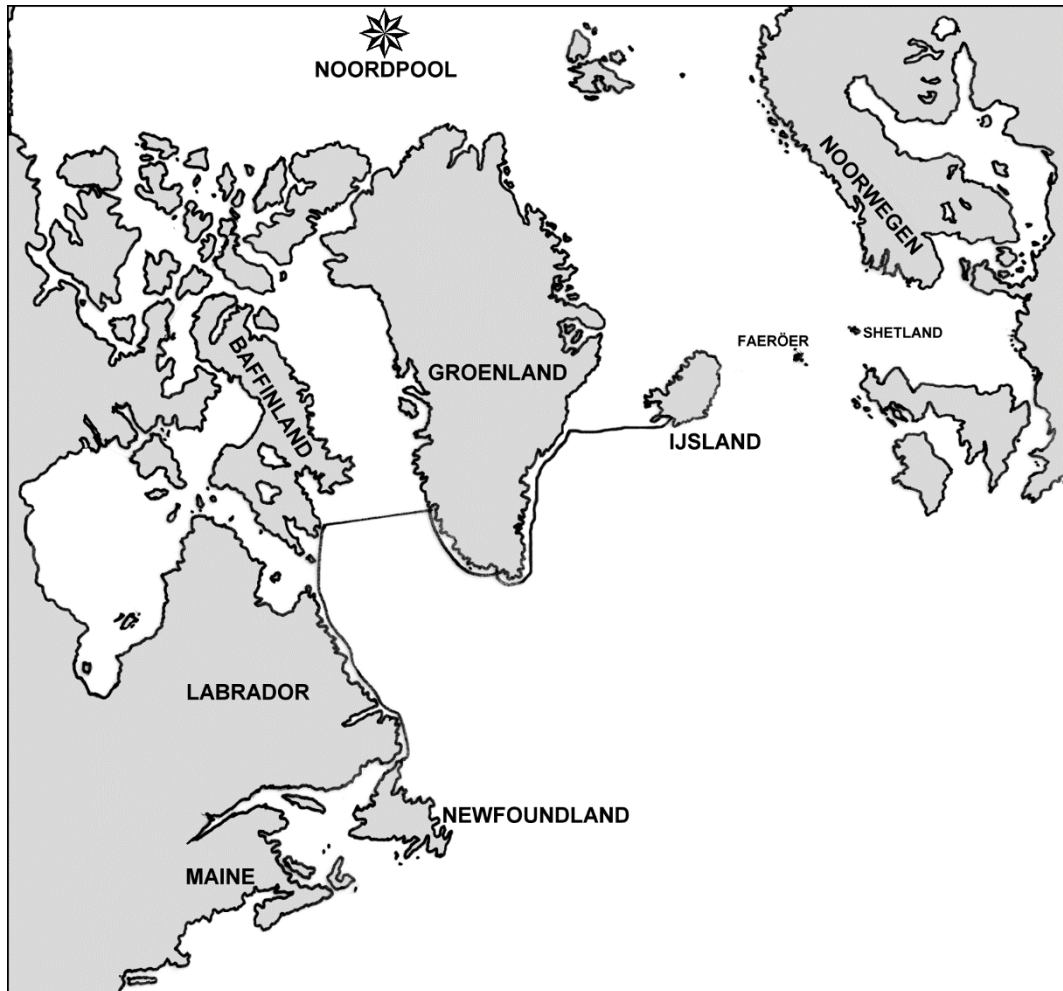

was zacht, met weinig vorst in de winter en groen gras heel het jaar door. Het klimaat was toen duidelijk zachter dan vandaag.

In het jaar 930 werd in IJsland de Althing gesticht te Thingvellir: het oudste parlement ter wereld. Er werd recht gesproken in openlucht als de oudste democratie ter wereld.

Christoffel Columbus (°1451)

Op het schiereiland Schaeffellsnes (oosten van IJsland) kan men vandaag het huis van Christoffel Columbus (een primitieve houten constructie met gras op het dak) bezoeken die daar zou gewoond hebben tijdens zijn kort bezoek aan IJsland. Daar zou hij over de geschiedenis van Leif Erikson gehoord hebben, wat hem zou geïnspireerd hebben om op zoek te gaan naar een land verder naar het oosten (Noord-Amerika). Maar tegenwoordig wordt er weer ernstig getwijfeld aan deze geschiedenis.

De route die Leif Erikson volgde

Bibliografie

J. Druart, *De vikingen in Vinland*, De Muntklapper 47, juli-augustus-september 2005.

Wikipedia, *IJsland*, nl.wikipedia.org/wiki/IJsland